

Kerstnacht

Dagthema: Als God mens wordt

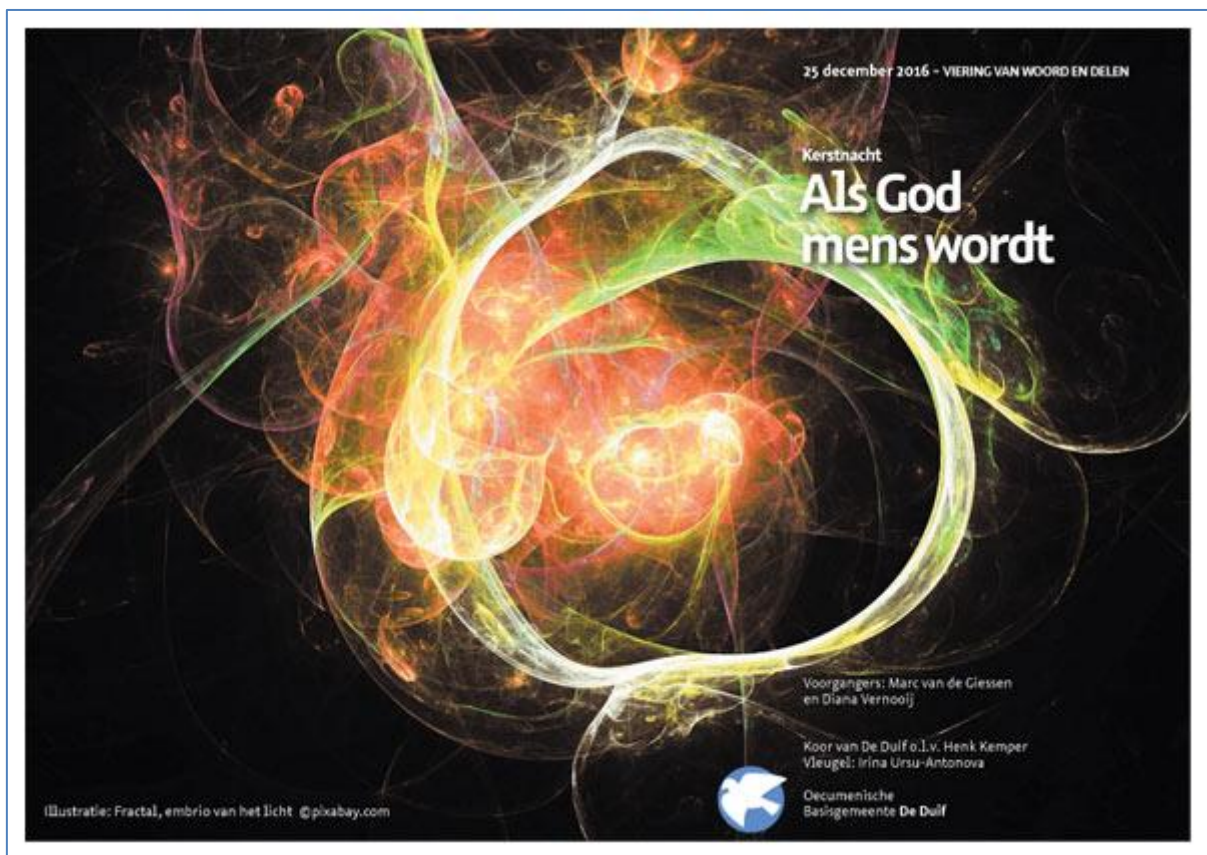
Overweging 25 december 2016 – Marc van de Giessen

*“... Als we onszelf meer beseffen
hoeveel goeds er gebeurt - komt er energie los.
En dan doen we er ook meer en meer aan mee.
In deze geloofsgemeenschap
wakkeren we niet voor niets elke week opnieuw
het verlangen aan om ons in te blijven zetten voor een wereld
waar brood, recht en liefde is voor iedereen ...”*

Eerste lezing - Jesaja 11:1-4a

Tweede lezing - Edith Stein - Das Weihnachtgeheimnis

Derde lezing - Lucas 2:1-20

Kerstlied 18e eeuw

Wij komen tezamen, onder 't sterrenblinken,
een lied moet weerklinken voor Bethlehem:
Christus geboren zingen d'englenkoren.
Komt gaan wij hem aanbidden onze Heer.

Drie wijzen met wierook kwamen er van verre,
zij volgden de sterre naar Bethlehem.
Herders en wijzen komen Jezus prijzen.
Komt gaan wij...

Ook wij uitverkoren mogen U begroeten
en kussen Uw voeten Emmanuël.
Wij willen geven hart en geest en leven.
Komt gaan wij...

De herdertjes lagen bij nachte

Albertinck Thijm / melodie 17e eeuw

De herdertjes lagen bij nachte,
zij lagen bij nacht in het veld.
Zij hielden vol trouwe de wachte,
zij hadden hun schaapjes geteld.
Daar hoorden zij engelen zingen,
hun liederen vloeiend en klaar.
De herders naar Bethlehem gingen,
't liep tegen het nieuwe jaar.

Toen zij er te Bethlehem kwamen,
daar schoten drie stralen dooreen:
een straal van omhoog zij vernamen,
een straal uit het kribje beneên.
Toen vlamd' er een straal uit hun ogen
en viel op het kindeke teer.
Zij stonden tot schreiens bewogen
en knielden bij Jezus neer.

Maria die bloosde van weelde,
van ootmoed en lieflijke vreugd.
De goede sint Jozef, hij streefde
het kindje der mensen geneugt.
De herders bevalen te weiden
hun schaapkens aan d'engelenschaar:
"Wij kunnen van 't kribje niet scheiden,
wij wachten het nieuwe jaar."

Il est né le Divin Enfant

Frans, traditioneel

Il est né le divin enfant
jouez hautbois et les musettes
il est né le divin enfant
chantons tous son a avènement

Depuis plus de quatre mille ans
nous les promettaient les prophètes
Depuis plus de quatre mille ans
Nous attendions cet heureux temps
Il est né le divin enfant...

Ah qu'il est beau, qu'il est charmant
Ah que ses grâces sont parfaites
Ah qu'il est beau, qu'il est charmant
Qu'il est doux, ce divin enfant.
Il est né le divin enfant...

O Jesus, O Roi tout-puissant,
Tout petit Enfant que vous êtes,
O Jesus, O Roi tout-puissant
Régnez sur nous entièrement
Il est né le divin enfant...

* * * * *

Openingstekst (Jesaja 9:5)

Want een kind wordt geboren, een zoon wordt ons gegeven.
De heerschappij rust op zijn schouders;
men noemt hem wonder van beleid, goddelijke held,
vader voor eeuwig, vredevorst.
Vannacht opnieuw in herinnering gebracht
Bezeten van Liefde mogen we de aarde verder scheppen.
Echt. We kunnen het aan.

Koor van vrouwen

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Aarde. Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren.
Seizoenen, rivieren.
Rivieren die stromen naar zee.
En niets is nog af en alles nog nergens.
Maar hier en daar mensen
en steeds meer en overal.
Mensen die doen wat
vandaag nog gedaan moet.
Die langzaam maar zeker,
bezeten van liefde,

pag. 3

de aarde opdelen uit de onderste afgrond.
Aarde. Deze. Enig denkbare.
Rond en blauw in de ruimte.
Met zon, maan en sterren.
Seizoenen, rivieren.
Rivieren die stromen naar zee

Welkom en inleiding

Lieve mensen van harte welkom. Welkom midden in deze nacht in onze Duif, waarin wij tezamen zijn gekomen om onder het sterrenblinken ons Kerstfeest in te luiden. Welkom bekenden van ieder zondag, welkom steeds weerkerende liefhebbers van de Kerstnachtviering, welkom jij die hier voor het allereerst bent.

Marc van de Giessen en ik zijn door onze Duifgemeenschap gekozen voorgangers, en wij gaan u voor vannacht, samen met het Duifkoor dat alweer de sterren van de hemel aan het zingen is. Zingt u vooral hartstochtelijk mee!

Kind in ons geboren

We vieren vannacht iets zo kwetsbaar en zo groots tegelijk: er is ons een Kind geboren, een goddelijk kind, een goddelijke held, een wonder van beleid, een vredevorst. Zoiets dierbaars en kwetsbaars met zoveel beloften in zich – óns kind, óns goddelijk kind is geboren. En niet alleen toen, daar, buiten ons, 2000 jaar geleden, nee – hier, nu, ín ons wordt dat kind geboren. Wij komen samen om dat wonder te benoemen en opnieuw te ervaren: ín ons wordt een goddelijk kind geboren, telkens opnieuw, ieder jaar – iedere dag.

Er is een organisatie die “Worldpeace is possible” heet: “Wereldvrede is mogelijk”. Deze organisatie wil niet proberen de wereldvrede te bewerkstellingen door allerlei acties. Nee, ze wil iets dat schijnbaar heel eenvoudig is. Ze wil de gedachte verspreiden dat wereldvrede mogelijk is, het besef en de overtuiging dat wereldvrede écht mogelijk is.

Stel je eens voor: wereldvrede, overal op aarde vrede, geen oorlog, geen stammen of landen of groepen mensen die elkaar bevechten – nee, er is vrede. Stel je voor een oorlog waar niemand heen gaat – het is geen oorlog meer.

Onvoorstelbaar toch? Dús laten we ons dat voorstellen. Nu hier op Kerstavond stellen we ons voor dat dat Vrede op aarde mogelijk is. En het mooie is: het is mogelijk. Wij zijn in staat om onze kleine ruzies te beslechten voordat ze uitgroeien. Wij kunnen elkaar aanzien en het goede in elkaar oproepen. Een kleine jongen van 6 jaar weet ons allemaal aan het nagellakken te krijgen. Hij streeft 100 euro op te halen voor genezing van kinderen met longontsteking en hij haalt meer dan 2 miljoen euro op. Niet omdat wij nagellakken zo leuk vinden, nee, maar een kind dat zelf een dodelijke ziekte heeft en zoveel compassie heeft voor andere stervende kinderen – dát raakt ons allemaal.

Goedheid en compassie

Goedheid raakt. Laten we dat niet vergeten, goedheid verandert de wereld. Goedheid is mogelijk, altijd – en dus ook altijd hier en nu. Als we dat in het klein kunnen, kunnen we dat ook in het groot. Dat is het kind in ons, dat geboren wordt – dat kind wil niet alleen in ons hart geboren worden, het wil de wereld veroveren voor liefde en vrede, goedheid en compassie. Laten we vanavond, zoals ieder jaar opnieuw op Kerstavond, déze boodschap in onszelf doen herleven: Vrede op aarde is mogelijk! We zingen, we bidden, we luisteren en we luiden met elkaar dit Kerstfeest van 2016 in – vanuit hoop en vertrouwen:

Vrede op aarde is mogelijk!

Gebed voor ontvankelijkheid

Liefdevolle,
Mogen alle gedachten en gevoelens
die ons klein en angstig houden
in de schaduw komen te staan
van ons geloof, hoop en liefde.
Dat we ruimte scheppen,
en loslaten wat tot schaamte leidt.
In Jouw nabijheid willen we zijn.
Kome wat komt.

Hoor je mij

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Hoor je mij,
voor mij geen ander dan jij,
bij jou alleen ben ik veilig.

Godheid had mij in haar macht,
offers eiste zij, bloed, ik heb ze gebracht.
Haar grote namen waaiden voorbij, de jouwe niet,
die is hier op mijn lippen

Hoor je mij,
voor mij geen ander dan jij
bij jou alleen ben ik veilig

Enige die ik nog ken,
alles ben je mij, erfdeel en beker.
Lieflijke oorden vielen mij toe,
mijn hart klimt in mij,
mijn geest wordt wijd,
jij verkoopt mij niet,
voor geen prijs, voor geen ander

Hoor je mij,
voor mij geen ander dan jij,
bij jou alleen ben ik veilig.

Eerste lezing: Jesaja 11:1-4a

Een twijg ontspruit aan de stronk van Isaï,
een scheut bloeit op uit zijn wortels.
Op Hem rust de geest van de Eeuwige,
een geest van wijsheid en inzicht,
een geest van beleid en sterkte,
een geest van kennis en ontzag voor de Eeuwige.

Hij ademt ontzag voor de Eeuwige.
Hij spreekt geen recht naar uiterlijke schijn
en hij doet geen uitspraak op grond van loze geruchten;
hij geeft de geringen hun recht
en de armen in het land krijgen een eerlijk vonnis.

Tweede lezing: Edith Stein - Das Weihnachtgeheimnis

Door een lichaam aan te nemen, schenkt de Schepper van het mensdom ons zijn Godheid. De band van het Goddelijk kindschap was verbroken.

Door mensenkind te worden kunnen mensen nu kinderen van God worden. Als wij ja uitspreken op Zijn: "Volg Mij," dan zijn we van Hem en is de weg vrij, zodat zijn Goddelijk leven in ons over kan gaan.

Wij waren kinderen

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wij waren kinderen toen het gebeurde.
"Laat ons gaan zien het woord dat daar geschied is,"
riepen met vreemde stemmen onze vaders.
Wij moesten mee, de diepe nacht, de kou in.

Geen vleugelslag. Na uren gaan een grot,
een huilend kind. Geroep: hij is het. Hij?
Hun levenlang bleef hij een sterk verhaal:
er zou groot licht geweest zijn dat hen wenkte,

stemmen van woorden: vrede. Een tijd later
die ster die langs de hemel voer, een stoet
van koningen en priesters die hem zochten:
"kind ons geboren, koning van de vrede".

En het gekroonde beest. De kindermoord.
Tot op vandaag het bloed ten hemel schreiend.
En het gerucht dat hij zou zijn ontkomen,
dat hij zal komen, haastig, en wat dan?

Rusteloos zwervend, ongelukkig dromend
van wilde dieren die niet meer verscheuren
zijn zij gestorven zoals mensen sterven,
zonder te zien. Zij hadden zo gehoopt.

Derde lezing: Lucas 2:1-20

In die dagen vaardigde keizer Augustus een decreet uit dat de hele wereld zich moest laten registreren. Deze eerste registratie vond plaats toen Quirinius gouverneur van Syrië was. Allen gingen op weg om zich te laten inschrijven, ieder in zijn eigen stad.

Zo ook Jozef; hij ging van de stad Nazareth in Galilea naar Judea, naar de stad van David, Bethlehem genaamd, omdat hij uit het huis van David stamde, om zich te laten inschrijven, samen met Maria, zijn verloofde, die zwanger was.

Terwijl ze daar waren kwam voor haar de tijd dat ze moest bevallen, en ze baarde een zoon, haar eerstgeborene; ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voerbak, omdat er geen plaats voor hen was in de herberg.

Er waren daar in de buurt herders, die in het veld overnachtten om de wacht te houden bij hun kudde.

Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en de heerlijkheid van de Heer omstraalde hen. Ze schrokken hevig. Maar de engel zei: 'Schrik niet, want ik heb een goede boodschap voor u, een grote vreugde voor het hele volk.

Vandaag is in de stad van David uw redder geboren; Hij is de Messias, de Heer. Dit is het teken voor u: u zult een kind vinden dat in doeken is gewikkeld en in een voerbak ligt.'

Plotseling was er bij de engel een heel leger uit de hemel; ze loofden God met de woorden: 'Glorie aan God in de hoogste hemel, en op aarde vrede onder de mensen in wie Hij een welgevallen heeft.'

Toen de engelen weer van hen waren weggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Kom, we gaan naar Bethlehem om te zien wat er is gebeurd en ons door de Heer is bekendgemaakt.' Haastig gingen ze erheen en vonden Maria en Jozef, en het kind dat in de voerbak lag. Toen ze het zagen, maakten ze bekend wat hun over dit kind was gezegd. Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat hun door de herders werd gezegd.

Maria bewaarde dit alles in haar hart en dacht erover na. De herders keerden terug. Zij verheerlijkten en loofden God om alles wat zij hadden gehoord en gezien; het kwam overeen met wat hun was gezegd.

Overweging

God wordt mens

Ten minste één keer per jaar spreken we het opnieuw uit; Vrede op aarde! Ten minste één keer per jaar geven we onverkort ruimte aan dat verlangen naar een wereld waar vrede en recht is. En dat is nu, Kerstnacht, in het holst van de nacht, de meest koude en sombere periode van het jaar, spreken we dat uit:

Vrede op aarde is mogelijk! Vanacht klinkt dat oude verhaal; de vertaling van het oer-verlangen van de mensheid. Vanavond vieren we de menswording van God. Er is een Goddelijk Kind geboren.

Generaties lang is het verhaal doorverteld. Het begon ermee dat God compassie had met een onooglijk volk tussen grote machten. Ze leefden in slavernij in Egypte. Hij hoorde hun schreeuw en bevrijdde hen. Hij ging een verbond met hen aan. God sprak tot zijn volk door allerlei wetten en profeten, waar Jesaja een voorbeeld van is, maar de mens luisterde niet. Ten einde raad, stuurde hij zijn eigen Zoon- de Messias. - Zo gaat het verhaal. De God die zo machtig was, wilde ons voorleven wat Hij van de mens verwacht.

De God die hemel en aarde maakte, schiep alles naar zijn eigen beeld, en toen werd hij door het Kerstverhaal net zo kwetsbaar en afhankelijk als wij. Dit betekende een regelrechte ommezwaai in ons Godsbeeld en in ons mensbeeld: God is liefde en wil ons nabij zijn.

Jezus vertelde over een ideale maatschappij, waar brood, recht en liefde is voor allen. Hij noemde zijn Masterplan het Koninkrijk van God. Dit was een belofte en een opdracht en het kostte hem zijn leven. Hij gaf ons ook de sleutel van dit Rijk; We moeten het met elkaar waarmaken.

Lucas' Kerstverhaal

Het kerstverhaal van Lucas vertelt ons dat Jezus geboren werd in een arm gezin. Een gezin dat speelbal is van politieke leiders en op de vlucht is. Ook dit is een verhaal van alle tijden. Dit

verhaal, en meer hebben we niet, waar God mens werd, moeten we blijven vertellen. God wil gelijk aan óns zijn en met elkaar zullen we Zijn Naam waar moeten maken.

Edith Stein

Edith Stein was een Joodse vrouw. Na het lezen van grote filosofen besloot ze in te treden in een Karmel klooster. Edith Stein heeft mystieke reflecties geschreven en de tweede lezing is uit haar traktaat over het Kerstgeheim.

Als mensen zijn we uitgenodigd om Gods roepende stem te volgen. Door Hem te volgen versmelt ons menselijk bestaan met het Goddelijke. We worden één met God. GOD klinkt onbereikbaar ver weg, maar toen God als mensenkind geboren werd, kwam dit wel heel dichtbij. Edith Stein zegt; door ons innerlijke leven te richten op God en de weg van Jezus te volgen, kunnen wij het Goddelijke in ons laten schijnen.

Goddelijkheid is niet onbereikbaar, maar vertaalt zich in meewerken aan zijn rechtvaardige wereld. Oog hebben voor alles wat goed en recht is in de wereld - en meedoen. Bij Goddelijk leven hoort ook naar binnen te keren, diep tot waar de stem van je geweten klinkt. Die innerlijke stem die zo vertrouwd klinkt en ons zegt; Laat los, geef ruimte, zie het goede in de ander, vergeef, sta op.

Krachtgerichte methode

Om Goddelijk licht in ons te laten schijnen worden we gevraagd om deze wereld eigen te maken, precies zoals die is. Het is jouw wereld, mijn wereld, onze wereld. En we weten hoe onrecht en lijden ons verblindt om het goede te zien.

In het begin van dit jaar kreeg ik een opdracht van een organisatie waar medewerkers hopeloos gefrustreerd waren van elkaar niet vertrouwen. Ze waren diep teleurgesteld in elkaar en het management. Mijn collega en ik gebruikten toen een interviewmethode waarin we positieve waardering vroegen voor deze zieke situatie. Wanneer ben je trots? Wanneer ben je geïnspireerd? Wat is er goed aan jullie organisatie? En vanuit die positieve benadering keken we hoe we deze kracht konden vergroten.

Hoewel ik sceptisch ben om boosheid 'om' te denken en positief te labelen, moest ik mijn vooroordelen bijstellen. De medewerkers en managers vertelden waarom ze op de plek gesolliciteerd hadden, wanneer hun werk ertoe doet, wanneer ze trots zijn. Er gebeurde iets tijdens de interviews. Van boze verwijtende medewerkers veranderden zij in optimistische en stralende medewerkers. Van hard naar zacht. Kortom; de situatie was nog hetzelfde maar door een

andere invalshoek aan te boren, kwam er bij de mensen een zachte kracht los die ruimte schiep, die ambities losmaakte en kansen zag.

Krachtgericht in de samenleving

Wat heeft dit met Kerst 2016 te maken? vraag je je misschien af. Nou, dat zal ik uit proberen te leggen. Er is aandacht voor de verharding in de wereld. Ik noem maar Trump, Wilders, terroristische aanslagen, geopolitieke belangen. We reageren verontrust, gefrustreerd, boos, verdrietig, verwijtend.

En het levert mij in ieder geval weinig goeds op. Ik raak blind voor de verwondering en bewondering naar bijvoorbeeld mantelzorgers, blind voor een groeiend ecologisch

bewustzijn, blind voor de enorme humanitaire hulp in fragiele staten, blind dat ziektes en honger de wereld uitgeholpen worden door internationale samenwerking. Maar dat is er allemaal óók!

Als we de krachtgerichte benadering zouden toepassen in de samenleving, dan zou er wel eens een volstrekt andere energie kunnen loskomen. De situatie verandert door hoe wij ons ertoe verhouden. Van frustratie en verwijten naar verbondenheid en verantwoordelijkheid. Is dit niet de Kerstboodschap pur sang?

Als we onszelf meer beseffen hoeveel goeds er gebeurt- komt er energie los. En dan doen we er ook meer en meer aan mee. In deze geloofsgemeenschap wakkeren we niet voor niets elke week opnieuw het verlangen aan om ons in te blijven zetten voor een wereld waar brood, recht en liefde is voor iedereen.

Oud verhaal vandaag

Vrede op aarde, roep ik vannacht! Wij kunnen het Kerstkind in onze armen nemen. We kunnen het Kerstkind in ons geboren laten worden. Dit Goddelijk Kind heeft geen boodschap aan cynisme en verwijten.

Dit Kind heeft de zachte kant van ons nodig. Het kan alleen opgroeien in een eerlijke wereld. En daar zullen we met elkaar voor moeten zorgen. Dus laat je raken, blijf je verwonderen, koester geloof, hoop en liefde. Dan kunnen we deze wereld samen Vrede op aarde brengen.

Moge het zo zijn.

Nu zijt wellekome

17e-eeuws

Nu zijt wellekome, Jesu lieve Heer!
Gij komt van al zo hoge, van al zo veer,
Nu zijt wellekome van de hoge hemel neer,
hier al in dit aardrijk zijt Gij gezien nooit meer:
Kyriëleis.

Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmed'ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht:
Kyriëleis.

D'heilige drie koon'gen uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerhand.
Z'offerden ootmoedelijk myr, wierook ende goud,
t'ere van den Kinde dat alle ding behoudt:
Kyriëleis.

Geloofsbelijdenis

God, in de leegte zocht ik je.
En ik heb je niet gevonden.
In de drukte heb ik je gezocht
en ook daar was je niet.
Toen keek ik in mezelf
daar zat je al te wachten.
En alles was in jou
dus alles was in mij.
Je bent er!
Dat geloof ik.

Collecte

Stille Nacht

Coot van Doesburgh/naar F.Grüber

Stille nacht, heilige nacht.
Groot geluk werd gebracht.
in een kleine armoedige stal
ligt het kind dat geluk brengen zal.
Rust en vrede op aarde,
rust en vrede op aard.

Stille nacht, heilige nacht.
Klein en teer, levenskracht,
licht dat de hoop van miljoenen zal zijn.
Nu ontroerend zo kwetsbaar en fijn.
Bron van weergaloos licht,
bron van weergaloos licht

Christmas Lullaby

John Rutter

Clear in the darkness a light shines in Bethlehem
Angels are singing; their sound fills the air
Wise men have journeyed to greet their Messiah
But only a mother and baby lie there.

*Ave Maria, Ave Maria,
hear the soft lullaby the angels hosts sing
Ave Maria, Ave Maria,
maiden and mother of Jesus our King*

Where are his courtiers and who are his people
Why does he bear neither sceptre nor crown
Shepherds his courtiers, the poor for his people
With peace as his sceptre and love for his crown.
Ave Maria...

What though your treasures are not gold or incense
Lay them before him with hearts full of love
Praise to the Christ child and praise to his mother
Who bore us a Saviour by grace from above.
Ave Maria...

Dienst van de tafel

Moge ons voor waar verschijnen

Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal

Moge ons voor waar verschijnen
die genoemd wordt zoon der mensen
die gezegd wordt dood maar levend
die gehoopt wordt mens voor allen.

Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water,
maar in mensentaal van liefde.

In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen,
in het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Entre le boeuf et l'ane gris

Frans, traditioneel

Entre le boeuf et l'ane gris,
dors, dors, dors le petit fils
*Mille anges divin, mille seraphin
volent a l'en tour de ce Dieu d'amour*

Entre les deux bras de Marie
dors, dors, le Fruit de la Vie
Mille anges divin...

Entre les roses en les lys,
dors, dors, dors le petit fils
Mill

Entre les pastoureaux jolies
dors, dors, le petit fils
Mille anges divin...

En ce beau jour solennel
dors, dors, l'Emanuel
Mille anges divin...

Candlelight Carol

John Rutter

How do you capture the wind on the water?
How do you count all the stars in the sky?
How can you measure the love of a mother?
How can you write down a baby's first cry?

Candlelight, angellight, firelight and starglow
shine on his cradle till breaking of dawn
Gloria, gloria in excelsis deo
Angels are singing; the Christ child is born

Shepherds and wise men will kneel and adore him
Seraphim round him their vigil will keep
Nations proclaim him their Lord and their saviour
but Mary will hold him and sing him to sleep

Candlelight, angellight, firelight and starglow
shine on his cradle till breaking of dawn
Gloria, gloria in excelsis deo
Angels are singing; the Christ child is born

Lied van de Mens

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Ten dage dat Hij maakte hemel en aarde -
er waren geen bomen,
geen halmen van grassen op aarde,
er viel nog geen regen
die dag dat Hij maakte de mens.

Die dag boetseerde Hij,
niet uit het licht van de hemel,
boetseerde Hij uit het stof van de aarde
mij, stof van de aarde,
blies adem van leven in mijn neusgaten,
werd ik een levende ziel, een mensje
wie zijn wij dat Gij ons gedenkt.

Hij plantte vlakbij zonsopgang een tuin,
Hij nam de mens in zijn hand,
Hij plaatste de mens in de tuin.
Hij sprak tot mij:
Het is niet goed als jij alleen blijft
mensenkind.

Zou ik niet iemand die jou zoekt
en vindt voor je maken?

Die mij aanziet?

Die jou roept en antwoord geeft,
die jou aanziet.

Tamme dieren, wilde beesten,
hoge vogels die Hij maakte.
Alle namen die ik riep
die zij dragen als een lichtglans.
maar geen die mij riep.

Breng mij in een diepe slaap.
Neem de sterkste van mijn ribben.
Maak daaruit één die mij roept
en zoekt en vindt en antwoord geeft,
been van mijn gebeente,
iemand die mij aanziet.

Dat wij leven.

Slotgedachte - De Messias is onder jullie

Er waren vijf monniken overgebleven in het klooster. Het aantal gasten nam elk jaar af. Het was duidelijk voor de monniken dat de ooit bloeiende orde, zou uitsterven.

De bezorgde abt ging te rade bij een bevriende Rabbi. Hij vroeg hem om advies hoe hij het klooster opnieuw tot leven kon brengen. Beide vrienden herkenden het teruglopende aantal leden en gasten. De vrienden lazen in de Schriften en namen met een omhelzing afscheid.

De abt sprak: "Dank voor je erkenning. Maar helaas heb ik nog geen antwoord op mijn vraag." De Rabbi antwoordde: "Hoe je als kloostergemeenschap weer kan bloeien weet ik niet. Maar weet dat de Messias onder jullie is."

De abt vertelde zijn medebroeders wat de Rabbi had gezegd. "Heeft hij ook verteld wie van ons de Messias is," vroeg een broeder. Onder elkaar werd er gediscussieerd.

De monniken merkten dat zij elkaar anders bejegenden.
Ook elke gast werd behandeld als ware hij de Messias.
En meer gasten kwamen. En gasten namen nieuwe gasten mee.
Er ontstond ruimte voor ontmoeting en levenskunst.
En op een dag vroeg een van de gasten om in te treden.

En zo leidde de opmerking van de Rabbi tot een nieuwe manier van elkaar omgaan.
Een tijdperk van bloei in het klooster brak aan.

Onze Vader

Uit de Naardense bijbel

Vader over ons in de hemelen,
geheiligd worde uw naam;
kome úw koninkrijk,
geschiede úw wil
als in de hemel ook op de aarde,
ons nodige brood,
geef ons dat vandaag;
en vergeef ons onze schulden,
zoals wij ook vergeven hebben
wie ons iets schuldig zijn;
en breng ons niet in beproeving,
maar ontruk ons aan het boze!

Eer zij God in deze dagen

W.Barnard / mel. Les anges dans nos campagnes

Eer zij God in deze dagen,
eer zij God in deze tijd.
Mensen van het welbehagen
roept op aarde vrede uit.
Gloria in excelsis Deo. (2x)

Eer zij God die onze Vader
en die onze koning is.
Eer zij God die op de aarde
naar ons toe gekomen is.
Gloria in excelsis Deo. (2x)

Lam van God, Gij hebt gedragen
alle schuld tot elke prijs,
geef in onze levensdagen
pais en vreê, kyrieëleis.
Gloria in excelsis Deo (2x)

Zegenbede

Moge de Eeuwige,
die in geboren wil worden
die ons nabij wil blijven,
die ons lichtdragers wil laten zijn
ons zegenen en sterken

dat wij het Goddelijke licht
mogen zien
in elkaar
en mogen uitstralen.
Amen.

Ding Dong merrily on High

Ding dong! merrily on high
in heav'n the bells are ringing:
ding dong! verily the sky
is riv'n with angel singing:
Gloria, hosanna in excelsis!

E'en so here below, below
let steeple bells be swungen,
and i-o, i-o, i-o,
by priest and people sungen:
Gloria, hosanna in excelsis!

Pray you , dutyfully prime
your mattin chime, ye ringers;
may you beautifully rime
your evetime song, ye singers:
Gloria, hosanna in excelsis!

George R. Woodward / Frankrijk 16e eeuw

